

Referat for

Rådsmøde i Danske Kirkers Råd

Dato: 1. marts 2022

Sted for mødet: Jesu Hjerte Kirke - Stenosgade 4A, 1616 København V

De ortodokse kirker i Danmark – oplæg ved Emil Bjørn Hilton Saggau

Powerpoint præsentation vedhæftet.

I forhold til situationen i Danmark, herunder hvad Danske Kirkers Råd kan gøre i forhold til både den generelle østeuropæiske migration og ukrainske krigsflygtninge, pegede han på flere opmærksomhedspunkter:

Kirkerne i landdistrikternes stadigt voksende ortodokse menigheder, som primært består af arbejdsmigranter, er ofte finansieret af private donationer. Nogle af dem fungerer lidt som selvstændige enheder omkring deres egen præst. Præsterne fungerer også som en slags som kultur- og socialbyggere.

Man kan hjælpe disse præster på vej i forhold til denne rolle – blandt andet med danskurser. Inspireret af Sverige nævnte Saggau desuden, at præsterne står lidt alene uden adgang til ret meget litteratur. Man kunne forsøge at danne et slags "østkirkeligt udvalg" til at udveksle erfaringer og litteratur på dansk. Der foregår en genforhandling af, hvad det vil sige at være ortodoks i Danmark, ligesom det helt generelt ligger i den ortodokse tradition at knytte sig til det sted, man er. Et sådant udvalg vil kunne understøtte denne genforhandling.

Derudover kan Danske Kirkers Råd hjælpe til med at klæde særligt folkekirkens medarbejdere bedre på til at forstå, hvad de står overfor i mødet med de ortodokse menigheder. Der foregår nogle møder, man kunne videre bygge på - både mellem præsterne i landdistrikterne, som kunne blive en slags uformelle sparringspartnere, og mellem folkekirken og medlemmerne af de ortodokse menigheder. Migranternes forhold til kirken (herunder folkekirken) formes i de livsforandrende øjeblikke – f.eks. dåb. Det er interessant med henblik på, at mange af dem, der kommer til som migranter, er unge og måske får børn i løbet af de næste år.

Emnet affødte spørgsmål blandt Rådets medlemmer vedrørende udfordringen i forhold til manglende økumenisk anerkendelse fra nogle af de ortodokse kirkers side. Saggau understregede, at det lokale mellemkirkelige niveau ikke er præget af samme polemik som den store, økumeniske patriark-diskussion. Det diakonale, lokale, mellemkirkelige rummer et lavpraktisk niveau, man kan holde sammen om. Dermed underbygges opføringen om at bygge på de møder, der sker i det lokale.

Emil Saggau pegede også på nogle helt konkrete og mere juridiske udfordringer, Danske Kirkers Råd kunne være med til at afhjælpe. Kirkeministeriet har trukket i langdrag i forhold til godkendelsesprocedurer af de ortodokse kirker. Kirkerne vil gerne være en del af og bidrage til det danske samfund, og når de ikke

godkendes af kirkeministeriet, lægger det sten på vejen i forhold til en integrationsproces.

Derudover bør man ifølge Saggau arbejde for bedre nationale begravelsesmuligheder for medlemmer af østkirkerne. Ideelt set burde man få nogle ortodokse afdelinger på kirkegårdene med plads til egne riter. Hvad angår den nuværende situation med kommende ukrainske flygtninge påpegede Emil Saggau, at noget af det, man gjorde godt i forbindelse med flygtningestrømme fra 90'ernes borgerkrig på Balkan, var modtagergrupper, sprogundervisning og diakonalt arbejde. Både Saggau og rådsmødets deltagere understregede generelt vigtigheden af gæstfrihed og venskabsånd.

1. Velkommen ved Peter Fischer-Møller

2. Himmelske Dage i Roskilde 2022 ved Niels Jakob Mye

Himmelske Dage i Roskilde bliver en by- og gadefest. Man har bestræbt sig på at skabe en festival, hvor de forskellige scener er i gåafstand, og 'Mulighedernes marked' kommer med sine 56 telte til at danne en levende og sprudlende markedsplads centreret omkring domkirken.

For første gang er der udviklet et logo, som skal leve videre også efter Himmelske Dage i Roskilde. Det er et logo, som blandt andet skal illustrere mangfoldighed, og logoets farver skal desuden bruges til at skabe en smule overblik over det enorme program vha. farvekategorisering. Der kommer desuden en app, som skal være med til at skabe overblik på festivalen.

Programmet, som er skabt af frivillige fordelt ud over 12-13 udvalg, har et meget markant, internationalt islæt og en stor økumenisk bredde.

Af mere lavpraktiske ting kan det nævnes, at der er fire billettyper, som kan købes på www.himmelskedage.dk. Vil man gerne købe mange billetter på en gang, kan man kontakte Niels Jakob. Langt det meste program er åbent for alle, men håbet er, at mange vil købe armbånd, idet det også er et spørgsmål om støtte og solidaritet.

På hjemmesiden finder man desuden materialer, artikler og grafisk materiale, som kan bruges samt kontaktoplysninger på Niels Jakob Mye. Der skal i denne forbindelse også lyde en opfordring til. At man spreder budskaber om Himmelske Dage i de forskellige baglande og netværk. Er der noget, man savner eller mangler, er man velkommen til at kontakte Niels Jakob Mye.

3. Optagelse af nye medlemmer

Den Norske Kirke i København søger om optagelse i Rådet.

- Den Norske Kirke i København optages som nyt medlem i Rådet.

Landsforeningen af Menighedsråd søger om optagelse i Økumenisk Forum

- Landsforeningen af Menighedsråd optages som nyt medlem af Økumenisk Forum.

4. Forslag om økumenisk forbøn i forbindelse med situationen i Ukraine ved Per Beck/Peter Fischer-Møller

Forslag blev sendt ud sammen med dagsordenen.

Baptistkirken (Per Beck) foreslog, at Danske Kirkers Råd udsendte en opfordring om forbøn for Ukraine. Dette blev drøftet.

Følgende tiltag blev foreslået:

- Bøn for ofrene for krigens ulykker – gerne på et fælles tidspunkt på tværs af dansk kirkeliv.
- Opfordring til at støtte de kirkelige nødhjælpsindsatser, som er nødvendige.
- En udtalelse med utvetydig fordømmelse af Putins krig, som fastslår, at der ikke er tale om en retfærdig krig, og som fordømmer ethvert teologisk forsvar for krigen – evt. formuleret af formandskabet.
- En kirkevandring. Enten mellem kirker eller kun udendørs – en vandring *ud af* kirken og inviterer andre med.

Følgende overvejelser blev delt og drøftet:

Vores relationer som kristne er dybere end nationale og kulturelle tilhørsforhold. Vi har kristne brødre og søstre på begge sider af krigen.

Vigtigheden af gæstfrihed. Lige nu ser man en enorm interesse og vilje i forhold til at hjælpe og skabe opmærksomhed, og vi har en rolle som kirker i at sikre, at gæstfriheden ikke 'damper af' på lang sigt. Vi skal være i kontakt med kommunerne, som sikkert bliver dem, der skal håndtere flygtninge. Vi skal lokalt overveje, hvordan vi kan vise kommunerne, at vi er en ressource på dette område.

En mulighed for kirkerne for kald til enhed og forsoning. Samfundene ser mod kirkerne i tider som disse, både hvad angår udtalelser og handlinger. Det betyder noget at stå sammen i bøn og invitere andre ind.

Der var bred enighed om, at man gerne vil opfordre til fælles bøn og pege hen på den globale bøn, der allerede er kaldt til. Derudover skal en bød udformes, som kan bedes i forbindelse med gudstjenesten på søndag. Salme 31 opfordres til at blive inddraget i forbøn.

Derudover må alle gerne sende informationer på de kirkelige nødhjælpsorganisationer, der arbejder for og med ofrene for krigen, til Mads Christoffersen.

Der arbejdes videre på en form for kirkevandring eller en stor, økumenisk forbøns-gudstjeneste.

- *Det blev besluttet at udsende en opfordring til forbøn nu på søndag 6 marts 2022 med den bøn, som vi sammen bad på mødet.*
- *Med referatet udsendes en liste over udtalelser fra de forskellige kirkesamfund.*

5. Nyt fra arbejdsgrupperne

a. Grøn Kirke ved Sofie Larsen Kure

Af store, igangværende projekter kan nævnes:

- Grøn og Ung kirke, som lige nu er et samarbejde med tre pilotkirker.
- Grønne kirkegårde med graverkurser i hele landet, som har skabt stort momentum.
- Man har derudover fået en bevilling til en bæredygtighedsstafet med en fysisk kasse, som kommer rundt i kirkerne, og som kan bruges til at skabe gudstjenester.

Der er også et nyt børnemateriale på vej fra Metodistkirken i Odense.

For relativt nyligt har Sofie desuden være med til at starte et nordisk netværk, der samarbejder om fælles bæredygtighedsprojekter.

Ud over de nordiske samarbejdspartnere har Grøn Kirke desuden et tæt samarbejde med det nye initiativ, Folkekirkens Grønne Omstilling.

b. Økumenisk Dialog og Dannelse ved Mads Christoffersen

- Arbejdsgruppen har lavet en undersøgelse om lokal økumeni. 350 personer har svaret, og disse besvarelser er ved at blive gennemlæst og analyseret.

- Planlægningen af en fælles rejse til Kirkernes Verdensråds generalforsamling 30. august 2022 er desuden i gang. Hvis man vil med, må man endelig skrive til Mads Christoffersen.
- Man ønsker at styrke den økumeniske bredde i arbejdsgruppen Økumenisk Dialog og Dannelse. Så hvis man vil sidde med eller er nysgerrig, kan man kontakte Mads Christoffersen.
- Endelig kan det nævnes, at to bøger snart er færdige, og de vil blive lanceret på Himmelske Dage.

c. Frihed og lige vilkår Jørgen Thaarup

Der er tre problemområder, som man arbejder på og forbereder sig på:

- Revision af trossamfundsloven, som skal revideres i næste Folketingssamling. Forhåbentligt kan man mødes med den nye kirkeminister i løbet af den næste måneds tid.
- Krav om oversættelse af forkyndelse på andre sprog end dansk. Der foreligger endnu ikke et lovforslag, men man tror, det kommer i løbet af regeringsperioden.
- Det at holde en prædiken og lede en gudstjeneste defineres formelt set som arbejde. Det medfører strenge krav om opholds- og arbejdstilladelse for folk, som ikke er fra EU, og som vil prædike i Danmark. Der er lydhørhed hos integrationsministeren, som har garanteret at problemet løses inden Himmelske Dage.

d. Landskomiteen for Danske Kirkedage

Lokalkomiteen ønsker, at indsamlingen under Himmelske Dage skal afspejle den økumeniske bredde.

Derudover har man drøftet muligheden for et midtvejsmøde mellem kirkedagene som et samlingspunkt mellem forskellige aktører på et vist kirkelederniveau.

Endelig kan det nævnes, at man er i gang med de indledende forberedelser til, at Aarhus kan overtage Himmelske Dage-stafetten i 2025.

6. Nyt fra sekretariatet ved Mads Christoffersen

Jonatan Haslund-Gjerrild er stoppet på sekretariatet og er blevet ansat hos Folkekirken Grønne Omstilling.

Hannah Martha Kondrup er ansat som ny studentermedhjælper for Grøn Kirke.

Sekretariatet arbejder altid med at understøtte arbejdsområderne og hvad der ellers foregår rundt omkring.

Derudover arbejdes der særligt med:

- Himmelske Dage 26.-29. maj 2022
- Folkemødet på Bornholm 16.-19. juni, hvor Danske Kirkers Råd er med i teltet 'Mellem Himmel og Jord'.
- Political Festival of Europe 25.-29. august i Mariager, som er et nyt europæisk folkemøde, som man undersøger, om Danske Kirkers Råd skal engagere sig i.
- Rådet for Menneskerettigheder, hvor Danske Kirkers Råd sidder med sammen med Resam og repræsentanter for Danmarks muslimer og jøder

7. Økonomi ved Mads Christoffersen

Regnskabet for 2021 er ved at blive afsluttet. Det tegner til, at resultatet for 2021 kommer til at ligge på +/- 0.

Der har været indtægter/udgifter på i alt godt 4 mio. – heraf 1,3 mio. i forbindelse med Himmelske Dage. Regnskabet er sendt til revisor.

8. Kommende arrangementer

Himmelske Dage 26.-29. maj 2022

Folkemødet på Bornholm 16.-19. juni 2022

Festival of Europe i Mariager 25.-28. august 2022

Kirkernes Verdensråds generalforsamling 31. august – 8. september 2022

9. Kommende møder

Danske Kirkers Råds årsmøde: 11. juni 2022 kl 10-16

Rådsmøde: 15. september 2022 kl 15-18

Fællesmøde: 29. oktober 2022 kl 10-16

For referatet:

Anne Hjul Johannessen

Deltagere ved mødet:

Baptistkirken i Danmark	Bent Hylleberg
Baptistkirken i Danmark	Per Beck
Baptistkirken i Danmark	Torben Andersen
Danske Kirkers Råd	Anne Hjul Johannessen
Danske Kirkers Råd	Mads Christoffersen
Danske Kirkers Råd	Sofie Larsen kure
Den Anglikanske Kirke	Smitha Prasadam
Den Anglikanske kirke i Danmark/ St.Albans	Owen Prewett
Den Katolske Kirke i Danmark	Czeslaw Kozon
Den Norske Kirke	Hanne I. Pedersen-Eriksen
Den Norske Kirke	Jan Otto Fredwall
Den reformerte Synode	Axel Bargheer
Den Serbisk - Ortodokse Kirke i København	Nikolaj Gideon Malmstrøm
Den Serbisk-Ortodokse Kirke	Ivan Sulejic
Evangelisk Frikirke Danmark	Brian Kjølner
Evangelisk Frikirke Danmark	John Nielsen
FDF	Jakob Middelboe Rönnow
Folkekirken	Anne Birgitte Reiter
Folkekirken mellemkirkelige Råd	Christian Roar Pedersen
Folkekirken mellemkirkelige Råd	Peter Fischer-Møller
Frelsens Hær	Jan Risan
International Church of Copenhagen	Henrik Krøll
KFUM og KFUK	Thorsten Rørbæk
KFUM-Spejderne	Rikke Høyer
Metodistkirken	Jørgen Thaarup
Metodistkirken i Danmark	Christian Alsted
Mosaik	Tonny Jacobsen
Svenska Kyrkan	Thomas Stoor
Himmelske Dage	Niels Jakob Mye
Københavns Universitet	Emil Saggau